

EN WEL HIEROM

En wel hierom vindt u ook op de website van het Brabants Dagblad: bd.nl/opinie

Column door Lucas van Houtert

BESTE LEZER

.nl

Ik schrok er zelf een beetje van toen ik het me realiseerde. We zijn als dagbladjournalisten al twintig jaar aan het pionieren op internet. Twee decennia lang zoeken we al naar manieren om er niet alleen een volwassen journalistiek platform van te maken, maar er ook nog mee te verdienen. Zonder onze papieren krant onderuit te schoffelen, want die is nog altijd zeer geliefd en vormt de financiële kurk waarop we drijven. Makkelijk is het niet, om online je geld te verdienen. Zelfs marktleider Nu.nl heeft minder omzet dan de kleine Provinciale Zeeuwse Courant. En onze Brabantse regionale omroep heeft een enorm digitaal bereik, maar zet tegenover circa 18 miljoen euro subsidie slechts 3 miljoen eigen reclame-omzet. En daarvan komt maar een fractie van online. Toch geven we met onze site en app tegenwoordig behoorlijk gas. Waarom? De wereldwijde neergang van de papieren krant begon al voor internet goed en wel zijn in-trede deed, maar de digitale revolutie heeft dat proces ver-

sneld. Misschien is het nog wat harder gegaan doordat kranten hun verhalen ‘gratis’ weg gingen geven op hun sites, maar ik betwijfel dat dat effect erg groot is geweest. Krantenoplages liepen al eerder behoorlijk terug. Trouwens: als we zelf niet publiceerden, was er allicht een concurrent die onze kopij overtikte en online zette. Hadden we de afgelopen twintig jaar alleen kranten gemaakt, dan zou ons publiek gestaag aan het wegsmelten zijn. Maar dankzij onze digitale inspanningen hebben we een tweede publiek opgebouwd waarmee je inmiddels een paar flinke voetbalstadions kunt vullen. Bij elkaar zorgen ze ervoor dat onze positie ijzersterk blijft: we zijn de grootste en belangrijkste nieuwsbron in ons gebied. Wie zijn nieuws slijt aan het BD, weet dat het overal in onze regio wordt gelezen. Het hoopgevende is dat het ‘kantelpunt’ eindelijk bereikt lijkt. Twintig jaar na de digitale start begint de omzet eindelijk behoorlijk op te lopen. Dat is ook goed nieuws voor de (papieren) krantenliefhebber. De groeiende digitale omzet helpt ons een flinke redactie overeind te houden. En daar profiteert ook de krant van.

In de rubriek ‘Beste lezer’ gaan leidinggevende redacteuren in op ontwikkelingen bij het BD of in de journalistiek in het algemeen. Reacties: l.vhoutert@bd.nl

We zijn de grootste en belangrijkste nieuwsbron in ons gebied

Cybercrime, voor de bakker?

Het nieuwe kabinet moet veel meer doen

aan digitale dijkverzwaring.

Is cyberveiligheid dan voor de bakker? Nee, ook de ‘gewone burger’ moet serieus aan de slag.

Ben Kokkeler en Roel de Beer GASTOPINIE

Het ging vorige week als een schokgolf over de wereld: een wereldwijde cyberaanval veroorzaakte grote verstoringen in meer dan 150 landen. In Engeland werden ziekenhuizen korte tijd gesloten. In Nederland leek het allemaal wel mee te vallen. Het ging hier allemaal z’n gangetje na het weekend, ondanks ernstige waarschuwingen. U hebt dan ook vast gedacht: cyberaanvallen, cybercrime, da’s voor de bakker toch? De overheid regelt het voor mij?

De overheid, duizenden professionals in publieke organisaties, zijn inderdaad dagelijks in de weer met uw digitale veiligheid. Denk dan niet alleen aan defensie of politie maar ook aan het openbaar vervoer, het onderwijs, de zorg, de drinkwater- en energievoorziening, gemeenten. Overal waar gebruik gemaakt wordt van ict en internet is weerbaarheid tegen cyberaanvallen aan de orde van de dag.

Jaarlijks kosten cyberaanvallen in Nederland ruim 8 miljard euro, 1,5 procent van ons gezamenlijke bruto nationaal product. En dan rekenen we nog niet eens mee

welk leed er berokkend wordt. Want bij cyberaanvallen denkt u natuurlijk, terecht, aan grootschalige internationale aanvallen waardoor bijvoorbeeld telebankieren onmogelijk wordt, treinen niet meer rijden, of via zogenaamde ‘ransomware’ u geld afgeperst wordt. Maar dan vergeet u dat aloude vormen van pesten, bedreiging en afpersing ook moderne vormen hebben aangenomen. Onder ogenschijnlijk hippe Engelstalige woorden als *phishing* of *sexting* gaat een hoop ellende schuil voor bijvoorbeeld ouderen die geld ontfutseld wordt of jongeren die via fake foto’s seksueel bedreigd worden. De waakhond

van de Tweede Kamer voor nieuwe technologie, het Rathenau Instituut, spreekt niet voor niets in een recent rapport over de ‘nooit gelopen race’. Voor elke ‘slimme’ oplossing die de overheid inzet, zijn er cybercriminelen die – vaak sneller – met een ‘next generation’ aanval komen.

Weerbaarder

Er ligt zeker een taak voor onze Rijksoverheid. Nederland heeft een vooraanstaande positie in wereldwijde internetknooppunten. Onze welvaart en ons welzijn hangen in hoge mate af van internettechnologie. Zoals vele experts momenteel betogen, moet het komende kabinet veel meer doen aan digitale dijkverzwaring. Onze open samenleving moet – ook digitaal – veel weerbaarder gemaakt worden om grootschalige aanvallen te kunnen weerstaan. Daarin staan we niet alleen: de EU gaat strengere eisen

Cyberaanvallen kosten Nederland jaarlijks ruim 8 miljard euro

‘Duurzaamheid’ blijkt een ander woord voor

Hans ter Heege GASTOPINIE

Uit het interview met voorzitter Hans Huijbers van de ZLTO, de Land- en Tuinbouw Organisatie, in het Brabants Dagblad van 19 mei jl., wordt duidelijk hoe boeren

Hans Huijbers, voorzitter van de ZLTO, is zelf melkveehouder in Wintelre: „De boer als agrocoloog vind ik beter klinken. Hij is de beste verzorger van dieren, planten en de bodem. En helpt mee in de strijd tegen een veranderend klimaat”.

FOTO MONIQUE JANSSEN

in Brabant de toekomst zien. Ze willen groeien, ondanks dat ze veel te veel mest en CO2 produceren, ondanks dat er mensen ernstig ziek zijn geworden met als oorzaak te veel dieren op een te kleine oppervlakte, ondanks dat er de afgelopen jaren verschrikkelijke ziektes onder het vee zijn uitgebroken, die tot ‘ruimingen’ hebben geleid, ondanks dat er in de veeteelt te veel antibiotica moet worden gebruikt, die bijdraagt tot ongewenste resistentie bij de mens, voor een groei waar megagrote tractoren worden ingezet die de ondergrond dicht pletten, waardoor het water niet weg kan en op het land blijft staan, enz. En dan lijkt het in het artikel

alleen nog maar om boeren met koeien te gaan. En niet om varkensboeren, om kippenboeren of om boeren met geiten.

Dramatisch

De wereld van ZLTO ziet er anders uit dan wat de meeste mensen

Wanneer kijkt ZLTO eens over de schutting? Wanneer bindt men eens in?

GO

Stuur uw mening (bij voorkeur maximaal 150 woorden) naar: opinieredactie@bd.nl

Cyberaanvallen, cybercrime? De overheid regelt het voor mij?

Ben Kokkeler, Roel de Beer

▲ FOTO KOEN VAN WEEEL/ANP

stellen aan grote platformorganisaties zoals Google of Apple. En een buurland als Duitsland maakt van 'Datenschutz' veel werk.

Is daarmee, ook voor ons in Brabant, de cyberveiligheid voor de bakker? Nee. Ook de 'gewone burger' en 'de bakker op de hoek' moeten aan de slag. Zorg dat uw wifi thuis of in uw zaak, en uw apparaten goed beveiligd en up-to-date zijn. Denk na waar u waardevolle data opslaat, zorg voor backups. En denk vooral na wat u via social media wel of niet deelt. Zo gek is dat toch niet? Wij willen toch graag leven in een open samenleving waarin we zelf beslissen hoe we samenleven, denken en doen, wonen en werken?

Onze veiligheidsregio, de politie en burgemeesters in onze regio pakken de handschoen al op. Zo ontwikkelt het aan de veiligheidsregio gelieerde Dutch Institute for Technology in Safety & Security innovatieprojecten. Gemeenten en politie werken samen in de opzet van nieuwe cybercrime teams. Kennisinstellingen slaan de handen ineen in het JADS instituut in Den Bosch dat big data-toepassingen ontwikkelt. Zorginstellingen werken samen om de digitale bestanden en de uitwisseling ervan

nog beter te beveiligen. Er zijn grote innovaties op til door verdere digitalisering in het openbaar vervoer en door introductie van zelfrijdende auto's. Ook in de telezorg worden in de komende jaren grote stappen gemaakt. Huishoudelijke apparatuur en kinderspeelgoed 'praten' via internet. Belangrijke ontwikkelingen voor een zelfredzame, 'groene' en duurzame samenleving die maken dat we dagelijks met digitale technologie zullen werken. Avans Hogeschool is in dit soort ontwikkelingen een belangrijke kennispartner.

U als burger of als MKB-er kunt de kans grijpen om digitaal weerbaar te worden, ook daarin biedt Avans de helpende hand. Samenwerking is daarbij de sleutel. Een erg goed voorbeeld is Regio in Bedrijf, dat voor MKB-ers uit allerlei branches in juni een praktische studiedag belegt om goede tips uit te wisselen over het online gedrag van medewerkers. Het behoort inmiddels tot 'goed werkgeverschap' om ervoor te zorgen dat medewerkers zichzelf digitaal weerbaar maken. Ook scholen hebben een belangrijke rol. Avans zelf, als grote werkgever en als gemeenschap van ruim 30.000 (jonge) mensen heeft een belangrijke voorbeeldfunctie te vervullen. We moeten vroeg beginnen, praktisch en dichtbij de eigen leefwereld. Voor basisscholen en ouders is er inmiddels veel digitaal oefenmateriaal beschikbaar via Ouders Online, Alert Online, maar ook door inzet van grote internetproviders die verantwoordelijkheid nemen. Onze overheid zorgt voor veilige digitale snelwegen, het is aan ons Brabanders om die veiligheid en vrijheid goed te benutten, door ons eigen digitale rijgedrag!

■ **Ben Kokkeler** is lector Digitalisering & Veiligheid bij Avans Hogeschool. **Roel de Beer** is docent Integrale Veiligheid bij Avans Hogeschool.

INGEZONDEN

Lof der zotheid

Ik geef 15 jaar bijles, bijgaand enkele ergernissen (BD 18 mei; Lof der zotheid).

Begeleiding: Ik lees profielwerkstukken die totaal ondermaats zijn, en zelfs in steenkolen Engels zijn opgesteld.

Wij komen in Hannover de zogenaamde zonnewagens van de TU's tegen, de personen die wij spraken waren nog nooit op de Hannover Messe geweest? Engels: De boeken van Pearson zijn ongelooflijk goed. Wat men zich niet realiseert is dat de kennis en knowhow voor het schrijven van leerboeken totaal verdampt in Nederland.

Allochtonen moeten eerst de switch maken naar het Nederlands, en later op de University van Wageningen, University van Tilburg...nogmaals de switch maken naar het Engels. (dat heeft de elite goed bekeken). Projecten: Alles moet in groep plaatsvinden, te uwer informatie alle groten der aarde hebben altijd solistisch gewerkt. Statistiek: Het hele onderwijs is in de greep van de Statistiek, als die maar kloppen. Cito: Ik vind de Cito-score redelijk.

De Franse elite is slimmer als/dan de Nederlandse elite?

Klaas van Lutterveld
Drunen

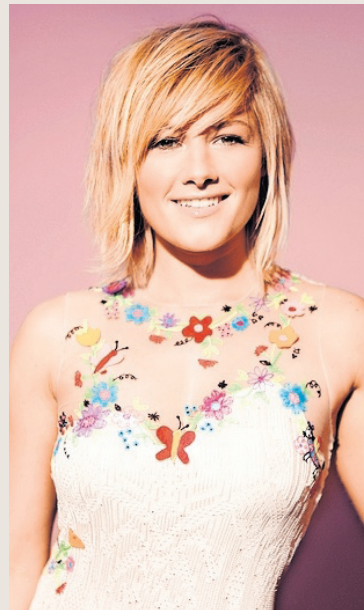
Chris Cornell

Waarom zetten jullie zo duidelijk op de website van het Brabants Dagblad (in de koptekst nog wel) hōe Chris Cornell zelfmoord pleegde? *Lijkschouwer: Chris Cornell hing zichzelf op.* Volgens mij is het gebruikelijk (en heel verstandig) om juist terughoudend te zijn met informatieverstrekking over de wijze waarop, juist om mensen niet op ideeën te brengen. Zie bijvoorbeeld <http://www.ivoonnevandenstichting.nl/suicidepreventie/mediarichtlijn/>

Janneke Oosterhuis
Berkel-Enschoot

Vervuiler betaalt

Beste Jan Terlouw: Bij De Wereld Draait Door zei u iets verstandigs over de energiecentrales op fossiele brandstof: Laat de vervuilers betalen voor de manier waarop ze schade toebrengen. Dat lijkt een eerlijk principe als het duidelijk is hoe groot die schade in werkelijkheid is. Dat is dus rook, as en een veranderd klimaat. Maar dan is er wel een vraag waar een kernfysicus misschien niet zo gauw aan denkt, dat geldt dan toch even goed voor kerncentrales, ook al doen die niets kwaads voor het klimaat? Wie betaalt het tekort dat Petten nu al heeft en wie zal straks voor de afbraak van Borssele zorgen? Als de Gemini windmolens voldoende duurzame stroom leveren, waarom stoppen we dan niet eerst de toename van de radioactieve afvalberg? Kernenergie is veel minder

▲ **Helene Fischer**
FOTO THOMAS SCHUEPPING

duurzaam dan fossiele brandstof. Kolen zijn slecht voor het klimaat, maar laat ze dan daar gewoon de eerlijke prijs voor betalen. Als we eerst de natuurlijke bijdrage van de klimaatverandering er correct berekend van aftrekken, blijft er wel degelijk een economisch verantwoorde exploitatie van kolencentrales over. De prijs voor een veranderd klimaat is veel lager dan die van het tot in de eeuwigheid bewaken van radioactieve troep.

Frank Lippe
Veghel

Kerk en euthanasie

Met verbazing lees ik soms de reacties van mensen die verontwaardigd zijn over het beleid dat de r.k. kerk voert op het gebied van euthanasie. Ik vraag mijzelf af hoeveel van deze mensen jaarlijks hun parochiebijdrage betalen, en of zij wel iedere zondag de H. Mis bijwonen, hetgeen overigens verplicht is voor katholieken. Ik heb een sterk vermoeden dat dit niet het geval is bij een groot aantal mensen dat zich verontwaardigd uitlaat over de kerk en haar beleid. Het is vreemd dat deze mensen reageren, omdat ik ook geen commentaar lever op het beleid van een voetbalclub waarvan ikzelf geen lid ben, en waarvoor ik geen contributie betaal. Als je jezelf niet kunt vinden in de regels van de r.k. kerk, dan is het wellicht beter om zelf een kerk te stichten met andere regels.

Verder vraag ik mijzelf af of het wel de moeite waard is om op deze manier tegen het beleid van de r.k. kerk te 'schoppen'. We praten immers over een instituut dat wereldwijd actief is, en zo'n tweeduizend jaar oud! Dat instituut stikt nog liever in haar eigen bloed dan dat zij haar leer aanpast aan de huidige (Nederlandse) maatschappij. Euthanasie is overigens ook niet toegestaan in andere grote religies, zoals de islam. Dat wordt (wellicht) in de toekomst de grootste religie van Nederland. Misschien betekent dat ook het

einde van de Euthanasiewet in de toekomst.

Frits van Houtum
Schijndel

Topzangeres

Wordt het niet eens tijd om aandacht te schenken aan de Duitse topzangeres Helene Fischer? Van haar onlangs verschenen album genaamd 'Helene Fischer' werden alleen in Duitsland in één week tijd 300.000 stuks verkocht. Het totale aantal verkochte albums van Fischer ligt op 12 miljoen. Op het nieuwe album staan mooie en goede songs als; *Nur mit dir*, *Wenn du lachst*, *Flieger*, *Die schönste Reise*. In Nederland is ze wat bekend geworden van haar hit uit 2013: *Atemlos durch die Nacht*.

Martin Coolen
Tilburg

Mutsaerts

Wat een geweldige gastopinie van Rob Mutsaerts, heel kostelijk en heel herkenbaar. Hierin herken ik weer de o zo belangrijke normen en waarden van weleer!

Yolanda Sengers
Sint-Michielsgestel

Roken moet gestopt

Naar aanleiding van het artikel over afschrikwekkende foto's op sigaretten pakjes (BD 20 mei) wil ik reageren. De heer Wurtz zou zich inzetten om de kloof tussen rokers en niet rokers te verkleinen. Volgens mij is Wurtz een belangenbehartiger van de tabaksindustrie. Daarnaast zegt hij, 'dat het van belang is dat mensen zelf bepalen of ze roken of niet'. Maar als rokers in gezondheidsproblemen komen, doen ze wel een beroep op de zorg die via solidariteit bekostigd wordt. Als je van deze stelling uitgaat dat iedereen zelf bepaalt hoe je leeft, zou ik graag zelf willen bepalen of ik ziektekostenpremie betaal en daarnaast belasting betaal van waaruit de gezondheidszorg betaald wordt. En de 2 miljard euro die uit de accijns op sigaretten wordt opgehaald, is slechts 10 procent van de werkelijke kosten van roken. Volgens Stichting Eindspel Tabak kost het onze samenleving tussen de 17 en 33 miljard euro per jaar. Conclusie: roken moet met alle middelen worden gestopt omdat het onze samenleving om zeep helpt.

Frank Smulders
Berlicum

Hoofddoek

Een wijkagente met een hoofddoek zou dus kunnen in Amsterdam. Zou het dan ook normaal zijn dat een onderwijzeres uit Volendam in klederdracht les gaat geven in Duitsland? Het is toch van de zotte! Waarom altijd van die achterlijke dingen hier in Nederland? Iemand zei eens: 'Doe eens normaal man'. Hij had nog gelijk ook.

Martin van Tillaart
Boxtel

'verloedering'

denken: 'Als we nu de bodem intensiever en anders gaan bemesten, dan kunnen we meer uit de bodem halen', zeggen ze. Daar hebben veel boeren al een voorshot op genomen, met als gevolg dat het aantal weidevogels dramatisch is teruggelopen. Er zijn gebieden in ons land waar natuurbeschermingsorganisaties hebben ingegrepen en de intensieve bemesting van grasland hebben verboden.

Groei

Al die problemen worden door ZLTO kennelijk niet onderkend. Men wil vooral dat de sector groeit en denkt hooguit in de marge aan de problemen die zij

veroorzaken voor mens, dier en natuur. Wanneer is er 'genoeg' gegroeid? Men wringt zich in vele bochten om steeds weer nieuwe mogelijkheden aan te boren. Het interview is daar een voorbeeld van.

Het toverwoord is 'duurzaamheid'. Schaalvergroting zou tot een duurzame veeteelt moeten leiden. 'Duurzaamheid' blijkt een ander woord voor 'verloedering' te zijn.

Wanneer kijkt ZLTO eens over de schutting? Wanneer bindt men eens in? Wanneer keert men terug tot de werkelijkheid?

■ **Hans ter Heege** woont in Rossum.